

Jada, vi vet det er kaldt!

Når avisene over flere uker skriver om den samme saken, pleier en vel å tenke seg at det er noe skikkelig ille som skjer. Noe som får hele Norge, om ikke hele verden til å reagere. De siste to ukene er det nettopp dette som er tilfellet i Norge. Avisene har konsentrert seg om én bestemt sak, kulden. Kulden? Er kulden virkelig så viktig at man i avislylla hver dag må finne en avis med nettopp dette som hovedoppslag?

«Her kan det bli rekordkaldt» og «Så mye koster kulda deg». Dette har vært typiske overskrifter i avisene de siste to ukene. Jeg tror de fleste av oss både har både sett, hørt og følt at det er kaldt ute.

Med den spente stemningen i Korea, økonomiske problemer i EU-land og en vintersport-sesong som er i full gang, burde det jo være nok av saker å fylle en førsteside med. Greit at de siste vintrene har vært forholdsvis milde (med unntak i fjorårets), men er det så uvanlig at vi har minusgrader her i landet?

Jeg tror vi alle er klar over at det er kaldt ute, og at en må forsøke å begrense strømbruket på grunn av dens høye pris. Kan dere ikke begynne å konsentrere dere om det som er viktig i verden, og slutte å gjenta dere selv?

Bjarne Espedokken

Jeg angrer ikke på noe jeg har gjort. Bortsett fra at jeg begynte å røyke.

Anne Birkefeldt Røgde

Takk til Stangeland, del II

Jeg vil gjerne følge opp Stig Erlend Midtgårds hvilest til Stig Wegge Stangeland i Aftenbladet 26. november. Det er alltid med stor interesse jeg leser Stig Wegge Stangelands innlegg. Artikkelen hvor han fortalte om sitt liv gjorde sterkt inntrykk på meg og mange andre. Det er svært modig å stå fram med sin historie på denne måten! Samtidig er det både viktig og nødvendig at noen påtar seg en slik oppgave, slik at vi (resten av samfunnet) får informasjon fra den virkelige ekspertisen. For som Stig Erlend Midtgård påpeker, den teoretiske tilnærmingen til slik problematikk kan aldri måle seg med faktisk erfaring. Teoretisk inn-sikt er basert på det som er sansbart – de ytre faktorene som på en eller annen måte gjør seg gjeldende overfor omgivelsene. I beste fall er observasjonene av konsekvensene riktige, og kanskje klarer man også å få innblikk i samtidige ytre forhold. Ekspertisen kan dermed gjennom god innsats få en rimelig oversikt over symptomene. Men det som foregår på «innviden» av problematikken, tanker, følelser, identitet og opplevelse av egen-verd – og ikke minst skyldfølelse og ansvarstølelse, kan ingen andre sette seg inn i uten å faktisk oppleve det selv. Den som tror noe annet illustrerer vel bare en utstrakt mangel på området.

Stig er inne på et svært vesentlig poeng i artikkelen om sitt liv; forståelsen av at han selv ikke er skyld i problemene. Dermed retter han blikket utover, plasserer problemene der de hører hjemme. Det sio meg at dette kanskje er informasjon som kan være nyttig for alle barn, også som et nyttig bidrag for mobbeprosjektet i skolene. Når et barn tas ut av sitt hjem eller ut av skolen gir det sterke signaler både til barnet og omgivelsene, at det er barnet selv som er problemet. For barnet selv blir det dermed ikke bare egne problemstillinger det må slite med, men også holdningene de møtes med av samfunnet. Dette er en samfunnsoppgave som har vært tilnærmet fraværende når det gjelder informasjonssiden, samtidig som virkemidlene som blir benyttet snarere forsterker holdningene enn å forebygge dem. Stig gjør et fantastisk arbeid på dette området, men hans erfaringer og kunnskap på dette området må følges opp med handling. Dette er samfunnets ansvar og som et forebyggende element vitner det vel bare om dårlig innsikt i økonomisk planlegging når slike forhold blir nedprioritert.

Sissil Bruun Sørensen

De nye passive røykerne

Analogt med tobakkens

glansdager, er det mange av vår tids mektige interesser som har lagt mye prestisje ned i påstanden om at det er trygt å omgi seg med mikro-bølger svakere enn en mikro-bølgeovn.

DEBATT

Torleif Dønnestad, Stavanger

MÅ HAR STORTINGSREPRESENTANT Peter S. Gitmark (Vest-Agder Høyre) sluttet seg til pådriverne som jobber for å få ned strålegrensene, i godt interasjonalt selskap.

Han viser blant annet til Statens stråleverns omtale av Interphonestudien (et samarbeid mellom 13 land til 19 millioner euro), som skriver at «Studien viser ingen økt risiko ved 10 års mobilbruk. Derimot viser den en mulig økt risiko for dem som snakker mest i mobiltelefon.».

DETTE MA, som Gitmark anbyr i Fæderlandsvennen, kalles desinformasjon, siden studien i realiteten viste signifikant økning i risiko på 118 prosent (mer enn dobling) for ondartet hjernesvulst blant dem som har brukt mobil mer enn en halv time daglig de siste ti år – altså normalbrukere, etter dagens standard.

Det bør også nevnes at studien gjaldt kun GSM (ikke UTMS, dvs. 3G/4G), at over 90 prosent av studiens deltakere hadde brukt mobil i mindre enn 10 år, og at kreftsvulster kan ta flere tiår på å utvikle seg. Det er også verdt å merke seg at en stor del av finansieringen kom fra mobilbransjen, samt at resultatene ble holdt tilbake i fem år før de ble publisert i sluttrapporten i år.

Professor Lennart Hardell ved Örebro universitetssykehus har gjort liknende funn; 100 timers mobilbruk øker risikoen for hjernekreft med 5 prosent, 10 års bruk firedobler den (280 prosent), eventuelt femdobler (420 prosent) dersom man debuterte i tenårene. Er det overraskende at forsikringselskap nå garderer seg mot utbetaling ved stråleskader?

DET FINS STORE mengder uavhengig fagfelleurdert forskning, også av nyere dato, som peker på at den ukontrollert voksende smogen av stråler vi gjennomskyres av slett ikke er harmløs, men gir svært alvorlige helsemessige kon-

Kjartan Alexander Lunde, Unge Venstre

NAV KAN FÅ utlevert opplysninger om telefon- og internettbruk som selv politiet må søke om å få innsyn i. Dette er i beste fall en glipp som må rettes opp. I verste fall er det et uttrykk for at regjeringen er bevisstløs i personvernsspørsmål.

Post- og teletilsynet (PT) har slått alarm etter at det er oppdaget at Nav i

FREKVENSER: Mikrobølge-teknologi benyttes blant annet i mobiltelefoner/mobilmaster (GSM/UTMS), trådløse telefoner og babycalls (DECT), og trådløse routere, printere samt spillkonsoller som Xbox, Nintendo DS og Wii (WiFi). (Foto: Colourbox)

seksvenser hos både mennesker og dyr. «The Bioinitiative report», som sammenfatter nyere forskning, ble såpass sterk kost for EU-parlamentet at 559 mot 23 vedtok å forkaste dagens politikk, for å bestemme nye grenser, egnet til å beskytte helsen vår. Sår man denne rapporten sammen med den uavhengige gruppen ARTACs siste års forskning, men også Interphonestudien, blir bildet mørkt.

Effekter som doble DNA-brudd (irreversible), brudd på blod-hjerne-barriere (ved svært lave stråleverdier), hjerneskadet/celledød lik Alzheimers hos unge voksne, og kreft, er noen få, men kjennetegnede utfall. Disse står i relevans til både medisinske trender i dagens samfunn og klassiske symptomer ved korttidsseksponering, som konsen-

Flere studier tyder på at den ukontrollert voksende smogen av stråler vi gjennomskyres av slett ikke er harmløs, men gir svært alvorlige helsemessige konsekvenser hos både mennesker og dyr.

trasjons-, hukommelses- og koordinasjonsvansker, sår muskler og problemer med søvn.

I denne sammenhengen blir den svenske rottestudien ved Universitetssykehuset i Lund, utført av professor og hjernekirurg Leif Salford, interessant. Studien viste nemlig at en to timer lang bestråling fra en vanlig mobiltelefon hadde gjort skade på to prosent av hjernecellene, i de områdene som har med læring, hukommelse og bevegelse å gjøre.

LEGGER MAN SAMMEN belastningen fra alle trådløse systemer, som GSM, WiFi, DECT, UTMS, samt alle potensielle kommende frekvenser/teknologier, er det lett å forstå at vi løper en unødige stor risiko med helsen vår.

Eller, kanskje er gleden av å kunne se og høre hva som helst når og hvor som helst verdt den biologiske belastningen ved å til enhver tid ha massive mikro-bølgebårne elektriske impulser/datas-trømmer færende gjennom nerve- og organsystemet?

Blir hjelpemiddelteknologien avansert nok, kan vi gjerne ofre noen gigabyte med visuelt, verbal og motorisk hukommelse fra hjemmen vår. Verre er det med kreft.

Nav skal ta personvernet på alvor

nye mulighetene. Venstre vil be regjeringen om en forklaring på hvordan det har vært mulig å gi Nav en slik rettighet. Men her er det noe galt uansett. Prinsipielt må det være slik at Nav ikke skal ha tilgang til slik datatrafikk. Dersom regjeringen ville gi slik tilgang, er Stortinget lurt. For dette er ikke en mindre teknisk justering av loven.

Trykdeloven skal ha tydelig respekt for sensitive personopplysninger og personvern.

Dersom regjeringen ville gi slik tilgang, er Stortinget lurt.